

Søkelys på "revisorer."

Under en debatt i Stortinget den 24.4.64 om "rettsoppgjøret" sa stortingsmann professor dr. juris Edvard Hambro bl.a. :

"Det kan hevdes at det var tvilsomt å gi lover tilbakevirkende kraft ... I dette landet strider det mot Grunnloven, og i dag ville vi formodentlig også si at det strider mot grunnleggende menneskerettigheter...."

Lenger ut i debatten sa professor Hambro :

"Jeg sa at den gang ble det ansett for nødvendig å anvende lover med tilbakevirkende kraft, og jeg la til at forklaringen på dette var at man mente særlig hjemme i Norge, men også norske myndigheter i utlandet, at vi dengang ikke hadde tilstrekkelige straffebud for å kunne ramme alle dem som burde rammes på den måte de burde bli rammet på."

Fra Ot. prp. nr. 92 1945/46 side 68 siteres :

"NS er som parti ikke erklært ulovlig, og de venter sikkert hjemme at det blir gjort. Samtidig venter en hjemme at det i lovs form gis uttrykk for en generell samfunnsmessig fordømmelse av partiet og dets medlemmer, som tilstrekkelig hardt kan ramme alle NS-medlemmer, de være i straffelovens forstand forrædere eller ei." (Min understr.)

NB ! Det er Justisdepartementets uttalelse som ovenfor er gjengitt.

Det dr. Hambro uttaler om oppfatningen hos "norske myndigheter i utlandet" blir nærmere utdypet av professor Frede Castberg i hans dagboksopptegnelser fra London. Under den 6. februar 1945 omtaler han den

"straffe og henrettelsesentusiasme som nå er så dominerende, i allfall i norske kretser."

Det å tilfredsstillende denne entusiasme synes i den grad å ha blitt et overordnet mål i "norske kretser" at tilsidesettelse av grunnlovsbestemmelser og krenking av menneskerettigheter ble ansett som en selvfølge.

"For å ramme alle dem som burde rammes" kunne det også være et høyst nødvendig å skyte inn et ord, feks. i et offentlig dokument, for å få fram en ønsket tekst. Det kunne også være et "upassende" ord som måtte byttes ut med et mer hensiktsmessig og det kunne være visse historiske hendelser som var så lite tilfredsstillende at det måtte skrives om. En meningsforstyrende trykkfeil i en avis kunne også utnyttes i den "gode saks" tjeneste

Nedenfor skal jeg nevne noen eksempler på "revisjoner" som fremtredende personer anså det maktpåliggende å utføre.

I

Regjeringen Nygaardsvold var så heldig å få med til London den initiativrike professor Wilhelm Keilhau - kjent som "Landssvikanordningens" far. Sammen med Aake Ording laget han et utkast til "Elverumsfullmakt" I SAMTIDEN side 350 for 1950 forteller Keilhau :

"I vårt utkast het det at "fullmakten" gjaldt de vedtak som er påkrevd for å vareta rikets interesser."

Men dette anså vel oppdragsgiveren, Terje Wold, å være mangelfullt, for professoren skriver :

"Regjeringen innskjøt det viktige ord alle, slik at ordlyden ble "fullmakt til å gjøre alle de vedtak som er påkrevd."

Det må her understrekes at ordet "alle" ikke forekommer i det fullmaktsforslag som Hambro satte fram under Elverumsmøtet den 9. april 1940. Bl.a. Nygaardsvold og professorene Castberg og Skeie har hevdet at det på Elverum ikke ble votert over Hambros forslag.

Jfr. her Frede Castberg : "Minner" side 96 :

"Men når det referat som sommeren 1940 i London ble satt opp med rettelser i det opprinnelige (min understr.) sier at fullmakten ble vedtatt føler jeg meg ikke overbevist om at dette er riktig."